

بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام و خسته نباشید خدمت همه ی شما همکاران ارجمند

در خدمت شما هستم با تدریس علوم پایه سوم

فصل یازدهم

مدرس:

در درس قبلی یاد گرفتیم گیاهان در طبیعت گوناگون هستند. ویش تر گیاهان با دانه رشد می کنند. گیاهان برای رشد به خاک ، آب ، هوا و نور نیاز دارند . هر کدام از این عوامل باید به اندازه لازم باشد و زیاده روی در هر کدام باعث پژمرده شدن گیاه می شود. گیاهان از نظر شکل ، رنگ ، اندازه ، نوع ریشه ، نوع برگ ، نوع دانه و محیط زندگی با هم فرق دارند . منظور از محیط زندگی این است که برخی گیاهان در محیط های مرطوب و پر باران خوب رشد می کنن برخی در مناطق خشک و بیابانی.

قسمت های مختلف یک گیاه

عبارتند از: ریشه ساقه برگ گل

اول از همه به ریشه ی گیاهان می پردازیم

ریشه ها کارهای متفاوتی انجام می دهند.

الف) نگه داشتن گیاه در خاک

ب) گرفتن آب و مواد غذایی از خاک و رساندن آن به ساقه
بعضی از ریشه ها هم مواد غذایی را در خود نگه داری می کنند. بیش تر این ریشه ها خوراکی
هستند. مثل : هویج ، شلغم ، لبو و.

گیاهان دو نوع ریشه دارند

الف) ریشه ی افشان

این ریشه در سطح خاک پهن می شوند و از آب سطح زمین استفاده می کنند و عمر کوتاه دارند
این نوع ریشه در عمق خاک زمین فرو می رود تا آب بیشتری را جذب کند. در جاهایی که آب
کم تری پیدا می شود این نوع ریشه دوام بیشتری دارد

ریشه ی راست : اغلب گیاهان دولپه ای ، ریشه های مستقیم ایجاد می کنند که به عمق زمین می
روند که به اینگونه ریشه ها ، ریشه های راست می گویند. مثل اسفناج، تاج خروس، گل سرخ
ریشه ی راست مثل : لوبیا ، نخود ، عدس

ریشه ی افشان مثل : ذرت ، گندم ، جو ، برنج

توجه : اولین بخشی که از دانه می روید ، ریشه است .

ریشه ها برای جلوگیری از ، از بین رفتن . خاک مفید هستند .

قسمت مهم یک گیاه برگ است .

ما از برگ ها استفاده های مختلفی می کنیم

برگ بعضی از گیاهان خوردنی هستند . مثل : کاهو ، کلم ، اسفناج

از برگ بعضی از گیاهان در تهیه ی رنگ استفاده می کنیم . مثل : حنا

برگ بعضی از گیاهان را دم می کنیم و می نوشیم . مثل : چای

برگ بعضی از گیاهان را در دارو سازی استفاده می کنیم . مثل : گل گاوزبان

بعضی از گیاهان هم برگ ندارند و برگ آن ها تبدیل به خار شده است مثل : کاکتوس

برگ ها ی گیاهان به سه شکل دیده می شوند :

پهن دراز و باریک سوزنی شکل

برگ ها عمل غذا سازی گیاه را انجام می دهند.

حالا نوبت به ساقه رسیده

کار ساقه : رساندن آب و مواد معدنی از ریشه به برگ و رساندن مواد غذایی از برگ به اندام های دیگر ساقه ونگه داشتن گل ، برگ و میوه است.

ساقه ها د و نوع هستند

ساقه ی چوبی و کلفت

ساقه ی علفی و نازک

بعضی از ساقه ها خوراکی هستند. مثل : کرفس ، نیشکر

گل ها :

گل ها بخشی از گیاه هستند که تولید دانه و میوه می کند .

همه ی گیاهان گل ندارند. مثل : کاج و سرو

این گیاهان به جای میوه و گل ، مخروط دارند. به این گیاهان ، گیاهان مخروط دار می گویند.

بعضی از گلبرگ ها به هم چسبیده هستند و بعضی دیگر از هم جدا هستند.

بعضی از گیاهان ۳ یا ۶ گلبرگ دارند و مثل : لاله ، مینا

بعضی از گل ها هم ۴ یا ۵ گلبرگ دارند. مثل : شمعدانی ، نرگس

دانه ها :

وقتی دانه ای را می کاریم ، اول پوسته ی آن شکافته می شود و جوانه می زند .

سپس ریشه ی گیاه تشکیل می شود . بعد ساقه از خاک خارج می شود . بر روی ساقه ، برگ ها

به وجود می آیند. موارد بالا ، مراحل رشد یک گیاه را نشان می دهد.

نتیجه گیری :

گیاهانی که ریشه ی افشان دارند ، دارای برگ های دراز و باریک هستند ، دانه ی یک قسمتی

دارند و گلبرگ های ۳ یا ۶ تایی دارند .

گیاهانی که ریشه ی راست دارند ، دارای برگ های پهن هستند و . گلبرگ های ۴ یا ۵ تایی

دارند .

دانه ها دو دسته اند :

دانه های یک قسمتی مثل : ذرت ، گندم ، برنج ، جو
 دانه های دو قسمتی مثل : لوبیا ، نخود ، عدس
 بیش تر غذاهای ما از دانه های یک .قسمتی تشکیل می شود.

ویژگی های دو لپه ایها	ویژگی های تک لپه ایها
(۱) ریشه راست دارند.	(۱) ریشه افشان دارند
(۲) برگها اغلب پهن و رگ برگ ها منشعب است.	(۲) برگ دراز و باریک و رگ برگ
(۳) هر برگ توسط دم برگ به ساقه اتصال دارد.	(۳) برگ ها توسط غلاف به ساقه اتصال دارد.
(۴) دانه دو قسمتی است.	(۴) دانه یک قسمتی است.
(۵) اجزای گل مضرپی از ۲ یا ۵ است.	(۵) اجزی گل مضرپی از ۳ است.
(۶) آوندهای چوبی و آبکش در برش عرضی ساقه روی دایره محیطیه قرار دارند.	(۶) آوندهای چوبی و آبکش در برش ساقه نظم خاصی ندارند.